

Xemeneies de la Fàbrica Torres / Cal Federico

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Rambla Josep Tarradellas, s/n, 08400-GRANOLLERS
Emplaçament: A la zona d'eixampla de Granollers

Coordenades:

Latitud: 41.60603
Longitud: 2.29172
UTM Est (X): 440981
UTM Nord (Y): 4606278

Classificació

Número de fitxa: 08096-104
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle: XIX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Observacions protecció: PEPHA nou, Núm. S-15
Número inventari: Inv. Pat. Industrial
Generalitat:
Accés: Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Granollers, Plaça de la Porxada, 6, 08400-GRANOLLERS
Autor de la fitxa: ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo
Data de registre de la fitxa: dl., 01/10/2001 - 02:00

Descripció

Es tracta de dues xemeneies de l'antiga fàbrica Torres, construïdes amb totxo vist,

aplantillades. La que es troba més al Nord es de secció circular, amb una petita motllura superior, l'altra, més baixa, de planta octogonal recolzada sobre una base de planta quadrangular, conserva, encara que tapiades, obertures cegades a la base. Enderrocada la fàbrica es van conservar ambdues.

Observacions:

Forma part de l'Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya. Proposta de protecció al nou PEPHA Fitxa. Núm. S-15. La fàbrica de les dues xemeneies de la rambla Tarradellas era Cal Federico, més tard de Roca Umbert. La casa bressol estava al davant de les xemeneies on ara hi ha els pisos.

Història

A partir de l'any 1880 sorgeixen les noves instal·lacions fabrils a Granollers, com la de Pau i Francesc Torres, al carrer del Pont, Can Carrencà (1882) a la plaça de la Muntanya, Renom (Umbert), La Tela (1892) i Isidre Comas (1900), entre les de major capital i durada temporal. Al carrer de Josep Umbert, en Pau i Francesc Torres, provinents de can Comes de Lliçà, construïren la seva fàbrica, coneguda per can Comes, però més tard per can Torres (GARCIA-PEY, 1990). Les xemeneies que avui encara es troben dempeus són els últims testimonis de l'antiga fàbrica tèxtil de Can Torres. Aquesta indústria no va poder suportar la recessió i va haver de tancar les portes. Al seu lloc, hom creà tota una nova àrea residencial, a partir de 1988, al llarg de l'actual rambla de Josep Tarradellas i aprofità per ampliar el parc Torres Vilà i l'estació d'autobusos (HOMS, 1995; MANYOC, 2001). Els amos de la fàbrica havien construït una magnífica casa amb jardí i cascada, avui desapareguda, que presentava una doble galeria coberta a la façana principal (Informació oral Sr. Eustaqui Casals Margall, febrer 2002). La carretera va substituir el Camí Ral l'any 1848 i el ferrocarril el 23 de juliol de 1854. La segona línia de ferrocarril va arribar a Granollers el 1875. La conjunció d'aquests elements de comunicació va fer que Granollers agafés una gran volada i iniciés el procés d'industrialització sense deixar de banda l'activitat mercantil i l'agrícola, encara que va quedar molt minvada a partir del 1885 (SESÉ, 1987b). La industrialització de Granollers està directament vinculada a l'arribada del tren a Granollers. Amb el tren es transportava el carbó que donava energia a les fàbriques per a fer funcionar el vapor, tant el que provenia del port de Barcelona com el que venia de Sant Joan de les Abadesses (SESÉ, 1987b). El 1840 no hi havia en tot el partit judicial de Granollers cap teler mecànic, encara que hi havia 118 de manuals. El 1845 ja hi havia una fàbrica de teixits de cotó, accionada per vapor. El 1874 s'hi havia instal·lat 156 telers mecànics. El 1880 n'existien 173 i el 1890 ja n'hi havia 425 per tan sols 21 de manuals, amb un total de 16 fàbriques. (SESÉ, 1987b). Al costat del tèxtil hi havia indústries d'altres branques, per exemple la metal·lúrgica, que va iniciar-se pels volts del 1870 i el 1880 ja hi havia una foneria per a fer telers, instal·lada a can Trullàs (SESÉ, 1987b). Cal remarcar que la major part de les branques del sector secundari van existir a Granollers (SESÉ, 1987b).

Bibliografia

GARCIA-PEY, Enric (1990) Recull onomàstic de Granollers: Motius, topònims, nomenclatura, Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, Núm. 3, Granollers, Ajuntament de Granollers. HOMS I COROMINAS, Josep (1995) Granollers. Retalls d'Història Urbana.

Granollers: Tarafa, Editora de Publicaciones, S.L. Revista del Vallès.; MAYNOU I HERNÁNDEZ, Núria (2001) El Patrimoni Industrial del Vallès Oriental. Granollers: Consell Comarcal del Vallès Oriental. PEREIRA CASTRO, Carlos (1998) Xemeneies de Rubí. Modificacions urbanes i socials produïdes per la industrialització. Rubí: El Castell-Ecomuseu Urbà - Ajuntament de Rubí (Beques per a la recerca / núm 2). SESÉ, Jaume (1987b) 2. El creixement industrial. Granollers al segle XIX, Col. Coneguem Granollers, núm. 2., Granollers, Ajuntament de Granollers.

